

залежності від способу переміщення може включати вартість їх страхування та перевезення;

– «сумарна фактурна вартість» — це сукупна вартість товарів, які переміщуються громадянами через митний кордон України та знаходяться у ручній поклажі та супроводжуваному багажі, або на протязі однієї доби більше одного разу.

Список використаних джерел

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. // *Голос України* від 21.04.2012. – № 73–74.
2. Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами: наказ Міністерства фінансів України від 22.05.2012 р. № 581 // *Офіційний вісник України*. – 2012. – № 56. – Ст. 2268.
3. Про затвердження форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору: наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 р. № 598 // *Офіційний вісник України*. – 2012. – № 56. – Ст. 2271.
4. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 651 // *Офіційний вісник України*. – 2012. – № 64. – Ст. 2629.

ФЕДОТОВ О. П.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
докторант кафедри морського та митного права,
кандидат юридичних наук, доцент

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВИДАЧІ СЕРТИФІКАТІВ ПОХОДЖЕННЯ EUR.1. ЯК ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОНОМНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ ЄС ДЛЯ УКРАЇНИ

Реалізація стратегічного курсу на інтеграцію України до європейського політичного, економічного та правового простору та створення передумов для набуття Україною членства у ЄС досить ефективно сприяють утвердженню України як впливової європейської держави. З підписанням Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (далі — Угода) [3], одним із важливих завдань для України стало адміністративне співробітництво в митних питаннях, у зв'язку з чим активізовано роботу по запровадженню преференційного торгового режиму в Україні. На сьогодні ЄС в односторонньому порядку надано Україні автономні торговельні

преференції, спрямовані на одностороннє зменшення або скасування митних зборів ЄС на товари, що походять з України. Практична ж реалізація зобов'язань ЄС щодо надання Україні таких преференцій стала можливою завдяки затвердженню нормативів, покликаних урегулювати механізм підтвердження походження вітчизняних товарів з України та видачі експортерам сертифікатів походження EUR.1, затвердженню Порядку контролю за розподілом тарифної квоти [5].

Так, однією із підстав застосування ЄС до товарів, які походять із України, автономних торговельних преференцій, став сертифікат преференційного походження товарів — EUR.1. З моменту впровадження економічної частини Угоди, за даними митної статистики, починаючи з 01.01.2016 року митниці України видали близько однієї тисячі сертифікатів форми EUR.1 на товари, які поставляються до країн ЄС, що свідчить про успішний початок дії зони вільної торгівлі з ЄС. Як зазначається, найбільше сертифікатів видано до Великобританії — 451 і Австрії — 280; в Польщу — 62, до Німеччини — 57, в Іспанію — 42 та Францію — 35 [1].

Згідно положень п. 14 ч. 2 ст. 544 Митного кодексу України, видача у випадках, встановлених чинними міжнародними договорами, сертифікатів походження, є одним із основних завдань, покладених на органи митного спрямування Державної фіскальної служби України. Також Митним кодексом України передбачено, що сертифікат про походження товару з України видається органом або організацією, уповноваженими на це відповідно до закону, тільки в тих випадках, коли він необхідний і це відображено у національних правилах країни ввезення чи передбачено міжнародними договорами України, укладеними у встановленому законом порядку [2; 6].

Відповідно до положень наказу Міністерства фінансів України від 18.11.2014 р. № 1142, у рамках Угоди, сертифікат з перевезення товару EUR.1 заповнюється та видається посадовою особою митниці як органу митного спрямування Державної фіскальної служби України щодо українських товарів під час здійснення експорту товару (так звана, звичайна процедура видачі підтвердження походження), на письмову заяву експортера, у разі, якщо його потрібно пред'явити як доказ, що товари відповідають вимогам правил визначення преференційного походження, встановлених в Угоді, при застосуванні преференційних ставок ввізного мита. Однак, відповідно до вимог ст. 17 Протоколу 1 «Щодо визначення концепції «походження товарів» і методів адміністративного співробітництва», сертифікат з перевезення товару EUR.1 може бути видано митними органами країни експорту і на письмову заяву уповноваженого представника експортера. Крім того, сертифікат з перевезення товару EUR.1 може бути видано і після експорту відповідної партії товарів (ретроспективна процедура видачі підтвердження походження), якщо експортер додатково надає митниці документи про

те, що сертифікат не було видано під час експортування, зважаючи на помилки або ненавмисні упущення чи спеціальні обставини, або було доведено перед митними органами, що сертифікат з перевезення товару EUR.1 було видано, але не було прийнято митними органами країни імпорту з технічних причин [4].

І в цьому аспекті необхідно відзначити деякі складнощі, що виникли в українських експортерів з отриманням сертифікату з перевезення товару EUR.1. Так, до 01.01.2016 р. процедурою видачі сертифікатів з перевезення товарів EUR.1 українським експортерам займалась Торгово–промислова палата. З відкриттям зони вільної торгівлі з ЄС, в Україні цей обов'язок покладено на органи митного спрямування Державної фіскальної служби України. Однак, наприкінці 2015 р. всі кораблі, що «пішли» в Європу, мали сертифікати EUR.1, які видала ще Торгово–промислова палата України. До моменту їх прибуття у країни ЄС європейські служби почали вимагати сертифікати EUR.1, оформлені вже митницями Державної фіскальної служби України за європейськими правилами та відмовлялися приймати сертифікати, видані Торгово–промисловою палатою України. У зв'язку з чим виникла досить напружена ситуація, а частина українських товарів досі не піддана митному оформленню.

Крім того, через різні підходи митниць як органів митного спрямування Державної фіскальної служби України до переліку документів, які експортери повинні надати в якості підтвердження походження товарів з України для отримання сертифікатів EUR.1, виникають процедурні проблеми з отриманнями сертифікату EUR.1. Адже в Україні на законодавчому рівні повний перелік таких документів до сих пір не затверджено. Відсутність же нормативно визначеного переліку сприяє недобросовісній конкуренції, а митниці як органи митного спрямування Державної фіскальної служби України на свій розсуд вимагають не виправдано великий пакет таких документів.

Отже, процес модернізації митної справи в Україні набуває все більших обертів. Інтеграція нашої держави до Європейського правового та торговельного простору надає можливість не тільки підвищити конкурентоспроможність вітчизняних товарів, але й конкурувати на рівних умовах з товарами Європейського Союзу як на ринку України, так і на ринках держав-членів Європейського Союзу, вийти зі своєю продукцією на ринки третіх країн, а відповідно, й збільшити прибутки. Проте, на сьогодні залишилось досить велике коло проблемних аспектів, пов'язаних з процедурою видачі в Україні сертифікатів EUR.1, які потребують нагального вирішення.

Список використаних джерел

1. З початку дії ЗВТ українські митниці вже видали майже тисячу сертифікатів українським експортерам, що постачають товари до ЄС: Урядовий офіс з питань європейської інтеграції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248753418&cat_id=244276429
2. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 86. – С. 9–26.
3. Про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода, Міжнародний документ від 27.06.2014 р. // Офіційний вісник України. – 2014. – № 75. – Ст.2125.
4. Про затвердження Порядку заповнення та видачі митницею сертифіката з перевезення товару EUR.1 відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2014 р. № 1142 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 100. – Ст.2966.
5. Про затвердження Порядку контролю за розподілом тарифної квоти: наказ Міністерства фінансів України від 11.12.2014 р. № 1203 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 6. – Ст.135.
6. Про рекомендації з оформлення та видачі митницею сертифіката з перевезення товару EUR.1 до країн ЄС: лист Державної фіскальної служби України від 29.12.2015 р. № 47656/7/99-99-25-02-03-17.

МІЩЕНКО І. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри морського та митного права

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОВАДЖЕННЯМ МИТНОЇ БРОКЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ

Розділ XV МК України присвячений здійсненню органами доходів і зборів контролю за окремими видами діяльності підприємств. Таких видів налічується шість, і серед них митна брокерська діяльність, до якої останнім часом прикута особлива увага як науковців, так і практиків через нещодавні зміни у регуляторній політиці в цій сфері.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» державний нагляд (контроль) — це діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених